

ARCHE

ПАЧАТАК

Князі Радзівілы

**ARCHE 6 (139)
чэрвень 2015**

**Навуковы, навукова-папулярны і літаратурна-мастацкі часопіс
«ARCHE Пачатак» выдаецца з верасня 1998 года штомесяц.**

РЭДАКЦЫЯ:

Валер Уладзіміравіч Булгакаў — галоўны рэдактар

Аляксандр Пашкевіч — шэф-рэдактар

Дзмітрый Віцько — рэдактар

Віктар Жыбуль — карэктар

Укладальнік нумара — **Андрэй Мацук**

Адрас для допісаў: ARCHE, а/с 3,
220018, Мінск-18.

E-mail: analitika@yahoo.com.

Тэл. (029) 550-79-69.

**ARCHE is a Partner of European Cultural
Journals Network Eurozine
(www.eurozine.com)**

Заснавальнік: Таварыства з абмежаванай
адказнасцю «Гайсак».

Выдавец: Таварыства з абмежаванай адказ-
насцю «Гайсак».

Пасведчанне аб рэгістрацыі перыядычнага
выдання № 484 ад 22 мая 2013 г.,
выдадзенае Міністэрствам інфармацыі
Рэспублікі Беларусь.

Разліковы рахунак 3012742148010. Addзяленне
№ 539 ААТ «Белінвестбанк» у г. Мінску. Код бан-
ка 153001739. УНП 191768717.

ISSN 1392-9682

Юрыдычны адрас: вул. Халмагорская, д. 80,
п. 10Д, 220137, Мінск.

Цана дамоўная.

Рэдакцыя не вяртае і не рэцензуе рукапісы.
Рэдакцыя рэдагуе матэрыялы, прынятыя
да друку.

Падпісана ў друк 14.08.2015.

Выхад у свет 31.08.2015.

Фармат 60х90 1/16. Друк афсетны.

Гарнітура Школьная. Наклад 700 асобнікаў.

Замова

Надрукавана з гатовых дыяпазітываў заказчыка
ў друкарні ТАА «Медысонт», вул. Ціміразева, д. 9,
220004, Мінск.

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі
выдаўца, вытворцы, распаўсюджвальніка
друкаваных выданняў

№ 1/142 ад 09.01.2014.

№ 2/34 ад 23.12.2013.

ЛП № 02330/20 ад 18.12.2013.

У афармленні вокладкі выкарыстаны габелен
“Міхал Казімір Радзівіл Рыбанька прымае
парад войск пад Заблудавам”, Карэліцкая
мануфактура, сярэдзіна XVIII ст. (Нацыянальны
музей у Кракаве).

© «ARCHE Пачатак», 2015

ПРАДМОВА

АНДРЭЙ МАЦУК. Князі Радзівілы. 5

ПАЛІТЫЧНЫЯ ЎПЛЫВЫ

НІНА СКЕП’ЯН. Закладанне родавых традыцый на прыкладзе Мікалая Мікалаевіча Радзівіла 10

МАРАК ФЕРАНЦ. Каралева і яе брат: адносіны Барбары Радзівіл з Мікалаем Радзівілам Рудым 25

ПЁТР ЛАБЭНДЗЬ. Крыштаф Радзівіл Пярун — першы сенатар Вялікага Княства Літоўскага 46

ТОМАШ КЭМПА. Мікалай Крыштаф Радзівіл Сіротка і Берасцейская унія 74

КАРАЛЬ ЖОЙДЗЬ. «З дзвюх бедаў выбіраючы меншую, шведскай пратэкцыі перад маскоўскай тыраніяй перавагу аддаў...»: некалькі заўваг адносна пазіцыі Януша і Багуслава Радзівілаў у 1655 г. 98

АНДЖЭЙ АДАМ МАЕЎСКІ. Барацьба Пацаў з Радзівіламі за дамінаванне ў Вялікім Княстве Літоўскім у 1666—1669 гг. 113

ВАЙСКОВАЯ ДЗЕЙНАСЦЬ

КШЫШТАФ КАСАЖЭЦКІ. Адступленне Крыштафа Радзівіла Перуна ў Інфлянтах у 1601 г. паводле яго ўласных сведчанняў 159

Ліст Крыштафа Радзівіла Перуна да Льва Сапегі (Рыга, 3 верасня 1601 г.) 166

ПШЭМЫСЛАЎ ГАЎРАН. На службе караля і Рэчы Паспалітай: удзел літоўскага крайчага Жыгімонта Караля Радзівіла ў Смаленскай вайне 1632—1634 гг. 178

ЗБІГНЕЎ ХУНДАРТ. Аддзелы Радзівілаў у каронным войску ў часы панавання Міхала Карыбута-Вішнявецкага і Яна III Сабескага (1669—1696 гг.) 192

ДВОР І РЭЗІДЭНЦЫІ

ЛІНА БАЛАЙШЫЦЕ. Лісты прыдворных мастакоў
Гераніма Фларыяна Радзівіла: пра самаўсведамленне
і статус мастака. 217

НАТАЛЛЯ СЛІЖ. Уладанні і палацы

Міхала Казіміра Радзівіла ў Гародні ў XVIII ст. 236

Палац на Рынку 237

Палац на вул. Маставой або на Падоле над Нёманам 246

Казіміраўскі палац і фальварак Гнойніца 247

Дадатак. Спіс мэблі ў скарбніцы і ў пакоях палаца
на Падольнай. 251

ПАХАВАННІ

СЛАВАМІР АЎГУСЕВІЧ. Смерць і пахаванне
намесніка Прусіі Багуслава Радзівіла 253

КАРАЛІНА СТОЕК. Пахавальныя цырыманіял
пры нясвіжскім двары ў часы Міхала Казіміра
Радзівіла Рыбанькі 272

ФІЛІП ВАЛЯНСКІ. Радзівілаўскія пахавальныя
цырымоніі XVIII ст. на фоне пахавальных звычаяў
Рэчы Паспалітай. 289